

Štampe Žmavc, Bina: **Barka zvezd**.
Ilustr. Daniel Demšar. Maribor: Obzorja, 2014, 48 str.
| P | 2. stopnja

- V knjigi Bine Štampe Žmavc je zbranih 40 pesmi, ki jih je z celostranskimi ilustracijami dopolnil ilustrator Daniel Demšar.
- Pesnico poznamo http://sl.wikipedia.org/wiki/Bina_%C5%A0tampe_%C5%BDmavc,
prav tako ilustratorja: http://en.wikipedia.org/wiki/Danijel_Dem%C5%A1ar

Spodbude za branje:

- Z otroki 2. in 3. triletja beremo pesmi in si ogledujemo ilustracije. Prepustimo se bogastvu avtoričinega pesniškega jezika in edinstvenosti ilustratorjevega likovnega izraza! Nič ne bi spraševali, primerjali, analizirali ... samo uživali! Vsak prebere eno pesem: različni glasovi mladih bralcev ustvarijo »najlepšo pesem« ☺ (Morda samo zastremo vir svetlobe v prostoru, prižgemo nekaj dišečih svečk, odigramo nekaj taktov na klavirju, udarimo s paličico po ksilofonu ... Pozor: naša osrednja pozornost naj bo namenjena branju poezije, nikakor ne aranžiranju prostora!)

Nadaljnje spodbude:

- V knjižnici poiščemo vse dostopne pesniške zbirke Bine Štampe Žmavc. (Kar precej jih je in morda smo katero še spregledali!) Razdelimo jih med učence in prosimo, da v njih poiščejo vsak po eno »naj« pesem, ki jo želijo prebrati tudi drugim. Izvedemo branje poezije, podobno, kot smo predstavili zgoraj.
- Kateri slovenski ilustrator najpogosteje ilustrira pesmi Bine Štampe Žmavc? Daniel Demšar. Za ilustracije njene zbirke *Roža v srcu* (Mladinska knjiga, 2010) je na Bienalu otroške ilustracije

- leta 2010 prejel nagrado Hinka Smrekarja, najvišje slovensko priznanje na področju ilustracije, leta 2012 pa je bil uvrščen na Častno listo IBBY (Mednarodne zveze za mladinsko književnost).
- Po želji beremo tudi prozna in dramska besedila Bine Štampe Žmavc in spoznavamo njeno celotno ustvarjalnost. V naši »Priporočilnici« smo že predlagali branje njene slikanice *Princesa srca* (Miš, 2013), s katero se je uvrstila med finalistke za nagrado Kristine Brenkove za izvirno slovensko slikanico 2014. <http://www.bralnaznacka.si/upload/hallerstein-za-bz-ok.doc>

Pesniške zbirke Bine Štampe Žmavc:

Štampe Žmavc, Bina: **Čaroznanke**.

Ilustr. Marjan Manček. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1990. (Pisanice), 118 str.

| 8 | 1. stopnja

| poezija

Štampe Žmavc, Bina: **Klepetosnedke**.

Ilustr. Marjan Manček. Spr. beseda Igor Saksida. Maribor: Obzorja, 1996. (Mlada Obzorja), 67 str.

| C | 1. stopnja

Štampe Žmavc, Bina: **Mižekmiž**.

Ilustr. Jelka Reichman. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2011. (Velike slikanice), 25 str.

| C | B- stopnja | [DOBRO], velike tiskane črke, verzi

Štampe Žmavc, Bina: **Nebeške kočije**.

Ilustr. Daniel Demšar. Ljubljana: Epta, 1994, 38 str.

| M | 3. stopnja

Štampe Žmavc, Bina: **Snežroža**.

Ilustr. Polona Lovšin. Spr. beseda Milena Mileva Blažič. Celje: Društvo Mohorjeva družba, Celjska Mohorjeva družba, 2007, 80 str.

| M | 3. stopnja

Štampe Žmavc, Bina: **Roža v srcu**.

Ilustr. Daniel Demšar. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2010. (Deteljica), 61 str.

| P | 3. stopnja | [ODLIČNO]

| čustva, letni časi, pesniki, simboli, sreča

Zbirko sestavlja trideset pesmi priljubljene slovenske pesnice in pisateljice za otroke in mladino. Tudi te odlikujejo lastnosti, značilne za njeno pesniško ustvarjanje: bogat pesniški jezik, slikanje z barvami in zvokom, ritmična izrazitost, izmišljanje besed in domišljijjskih svetov. Poglavitne teme v njeni poeziji so narava in veselje, igra in otroški doživljajski svet. Prevladujočo liričnost je z odličnimi ilustracijami obogatil Daniel Demšar, ki je prav zanje na Bienalu otroške ilustracije leta 2010 prejel nagrado Hinka Smrekarja, najvišje slovensko priznanje na področju ilustracije. V utemeljitvi k nagradi so med drugim poudarili, da »umetnik razvija slog, ki je vedno nov in nenavaden, a tudi kontinuiran v posebni občutljivosti, ki je povsem njegova in prepoznavna«. Slovenska sekcija IBBY je to knjigo prav zaradi ilustracij nominirala na Častno listo IBBY 2012. Tako poezija kot ilustracija sta vrhunski in prepoznavni dosežki, ki hkrati bralca na novo prevzameta. Za zbirko v celoti velja, da ni dostopna le otrokom, ampak lahko ob njej uživajo tudi odrasli bralci. (TJ)

Štampe Žmavc, Bina: **Svilnate rime: izbrane pesmi za otroke.**

Ilustr. Daniel Demšar. Spr. beseda Igor Saksida. Izbr. Igor Saksida. Bibliografija Katja Kemperle. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2011. (Sončnica), 131 str.

| C | 2. stopnja | [ODLIČNO], antologija, o avtorjih, spremna beseda, spremno besedilo

Antologija vsebuje izbor pesmi osmih pesniških zbirk, ki jih je avtorica izdala med leti 1990 (Čaroznanke) in 2008 (Vprašanja srca), razdeljena pa je na pet vsebinskih enot, med seboj povezanih s "svilnato prejo" pravljíčnosti (naslov) ali "poprhom pravljíčnine" (Igor Saksida v spremni besedi). Vsaka enota zase predstavlja zaokrožen svet pesničine pripovedi: prva govori o spoznavanju svojega izvora in gnezda, v katerem raste samopodoba, druga govori o svetu izven gnezda, ki ga je treba raziskati in izkusiti, tretja enota pripoveduje o hišnih ljubljencih in ob njih lušči vprašanja odnosov. Četrta enota je posvečena naravi in njeni edinstveni govorici, peta pa širjavam neba, na katerih se pojavljajo večna vprašanja o sreči, našem začetku in našem koncu. Antologijo, avtorico in teó njenega literarnega ustvarjanja v spremni besedi poglobljeno predstavi dr. Igor Saksida. Skupaj z izjemno poetiko ilustracij knjiga predstavlja dragocenost ne le za posamezne bralce poezije ampak tudi za kako odličnejšo uro pouka v šolah. (VZ)

Štampe Žmavc, Bina: **Vprašanja srca.**

Ilustr. Daniel Demšar. Maribor: Obzorja, 2008, 33 str.

| C | 1. stopnja

Zbirka prinaša 30 pesmi, izbrušenih mojstrovín tako po vsebinski kot po obrtni plati. Vse pesmi imajo po dve štirivrstični kitici in a-b rimo; poezija se z izčiščenima ritmom in melodijo dogaja malodane kot glasba. Pesmi govorijo o velikih »vprašanjih srca«, o temeljnih bivanjskih vprašanjih: sprašujejo namreč vse od tega, zakaj vesolje nima meja in zakaj je srce, zakaj je pomlad, zakaj je ljubezen, zakaj je smrt idr. Odgovori, ki so pesniško-filozofski, čuteči, globoko zavezani življenju, bralca prepričajo in očarajo. In prav takšna je ilustracija, ki žlahtno pesniško tkanje dopolnjuje in zaokroóuje (škoda le, ker je zaradi ilustracije besedilo mestoma teóje berljivo). Ustvarjalna dvojica, ki jo sicer že poznamo po nekaterih skupnih delih, je presenetila in očarala s popolno usklajenostjo, silovito umetniško sporočilnostjo in hkrati z umirjeno zrelostjo. Slikanica v celoti je vrhunski doseóek, v estetski užitek tako otrokom kot (še bolj!) odraslim. (TJ)

Štampe Žmavc, Bina: **Zrnca sonca.**

Ilustr. Danijel Demšar. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1994. (Knjižnica Čebelica; 350), 18 str.

| C | 1. stopnja

| letni časi, narava

Štampe Žmavc, Bina: **Živa hiša.**

Ilustr. Damijan Stepančič. Spr. beseda Igor Saksida. Celje: Društvo Mohorjeva družba, Celjska Mohorjeva družba, 2004, 2007. (Mladinska knjižnica; 51), 62 str.

| C | 1. stopnja | ponatis

Sredi sodobnega sveta, kjer so hiše vedno manj žive, je pričujoča pesniška zbirka še kako "živa hiša". V njej namreč stanuje množica jezikovnih in likovnih domislic, vrt okoli nje je poln pesniških igrarij in sredi hiše se besedne stopnice vzpenjajo vse do neba, kjer se srečujemo in se razumemo. V to hišo se je s svojo igrivostjo naselila tudi spremna beseda dr. Igorja Saksida, pred vhodom pa od leta 2007 ponosno visi izvesek nagrade desetnica. Prav zaradi vsega tega bi si knjiga zasluóila več pozornosti pri oblikovanju in odpravi tiskarskih napak. (vz)

(Seznam je pripravljen s pomočjo Priročnikov za branje kakovostnih mladinskih knjig, ki jih pripravlja Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo pri Mestni knjižnici Ljubljana:

<http://www.mklj.si/prirocnik/item/451>)

mag. Tilka Jamnik